

FRIULI EN VENETO

Men fietst Italië binnen bij Coccau. Vanaf hier fiets je grotendeels over het nieuwe fietspad van de Alpe-Adria-route dat men heeft gebouwd op het tracé van een oude dubbele spoorbaan. Het is daardoor ook een heel breed fietspad geworden, waardoor je in combinatie met de daling na Tarvisio, door tunnels en over viaducten het gevoel hebt dat je op een fietssnelweg zit. Heerlijk, op een enkel puntje na. Bij Pontebba kon men de route niet over het spoortracé laten verlopen, omdat ook de nieuwe spoorverbinding hier loopt. Om na Pontebba weer op het oude spoortracé te komen zit er een onmogelijk klimmetje bij van dertig meter. Aangezien je ook vooraf geen vaart kan maken door een afwateringsgoot, zal iedereen net de helling niet redden. Wie dat wel lukt, met volle bagage uiteraard, mag het laten weten.

De route is nog niet helemaal klaar, maar de financiering is wel rond. Het gaat daarbij dan vooral om het laatste stukje tussen Resiutta en Carnia, waarbij men via de andere oever komt te fietsen, omdat de geologische structuur van het oude spoortracé te instabiel is om op te knappen.

Van Carnia naar Venzone gaat het voornamelijke over de kleinere oude wegen. Venzone is een mooi dorp dat na de aardbeving van 1976 geheel herbouwd is. In mei 1976 werd dit gebied getroffen door een zware aardbeving die ook Gemona en dorpen oop de andere oever wisten te treffen. Het waren echter vooral de naschokken in september van dat jaar, waardoor er van de dorpen niets meer overbleef. Als je nu de Duomo en het Palazzo Communale ziet zou je niet denken dat het geen historische

gebouwen zijn. Voor veel Oostenrijkers is het na de afdaling door de Alpen het eerste echte dorp met Italiaanse sfeer. Tarvisio is namelijk ook qua uiterlijk half Oostenrijks. Het enige nadeel is dat alle prijzen in het restaurant om de hoek van het Palazzo comunale hierdoor ook € 3 hoger ligt dan normaal.

Na Venzone steekt de route de rivier de Tagliamento over. De Alpe Adria-route gaat weliswaar verder door naar het zuiden, maar zowel qua landschap als qua fietsweg is het vervolg langs de Dolomieten veel mooier en beter. Bij Trasaghis kom je op een andere bekende fietsroute van deze regio de FVG 3. FVG is de afkorting van de regionaam Friuli Venezia Giulia. Deze route maakt na Lestans nog een extra slinger via meduno om dichterbij langs de rand van de Dolomieten te blijven, maar aangezien we tijdens onze verkenning door een onweer fietsten en het tegen de bergwand nog heftiger flitste en donderde dan bij een rechte doorsteek, hebben we dat niet onderzocht. Overigens viel het verkeer op de rechtere doorsteek reuze mee.

De rivieren die je hier doorkruist hebben een merkwaardig fenomeen. Ze verdwijnen. Als volle rivieren storten ze zich uit de Dolomieten en laten een brede rivierbedding vol met keien achter, maar twee kilometer na de het verlaten van de bergen zie je nauwelijks water meer. De rivieren zijn hier ondergronds geworden en komen pas na tientallen kilometers weer boven de grond.

Na Montereale Valcellina loopt de FVG3 over een eigen fietspad naar Aviano. Het is een mooi traject onderlangs de bergen.

In Aviano bevindt zich een grote luchtmachtbasis van de Nato die ook veel is gebruikt tussen de Golfoorlog (en waarschijnlijk nu ook wel voor de interventie in Libië). De bevolking spreekt naast Italiaans een aardig woordje Engels, en ook op de menukaart zie je de aanwezigheid van de vele Amerikaanse militairen terug.

In Budoia, op de grens tussen de regio's Friuli en Veneto, eindigt de FVG 3. Het is te hopen dat men in de Veneto nog een keer een mooie aansluiting op dit fietspad maakt.

Tussen Budoia en Conegliano doorkruis je voornamelijk boerenland. De Veneto is een rijk dichtbevolkt gebied en de meeste wegen worden druk bereden. Het viel daardoor niet mee om nog een weggetje te vinden dat redelijk rustig was. Dat verklaart dan ook dat er veel meer aanwijzingen op de kaarten staan dan bij de vorige kaartbladen.

Conegliano is een aardig stadje met een drukke markt. Het is eigenlijk de centrale stad voor het wijnbouwgebied van de Prosecco. De prosecco heeft in de laatste jaren een enorme opmars gemaakt in Nederland als licht bruisende wijn die zich prima leent als verfrissend drankje op een zomers terras. Deze wijn wordt verbouwd tussen de vlakte en de Dolomieten twintig kilometer verder noordwaarts. Ik ken het gebied goed omdat ik hier ooit, lang geleden, een half jaar doorgebracht om te leren hoe de wijn gemaakt wordt. Het is een sterk geaccidenteerd terrein maar met prachtige vergezichten over de wijngaarden en de Dolomieten op de achtergrond. Het is niet logisch om hier de route doorheen te leiden, maar het loont zeker de moeite om hier een dag doorheen te trekken. Onderweg kan je dan af en toe stoppen voor een 'ombra', de lokale benaming voor een glaasje wijn in de

schaduw.

Om te begrijpen hoe wijn gemaakt wordt moet je alle fases doorlopen, en dat was zeer de moeite waard, temeer omdat men op de boerderij waar ik verbleef streefde om de wijn zo natuurlijk mogelijk te verbouwen. Het verschil tussen zuivere wijn en wijn met diverse toevoegingen is mij hierdoor voor altijd bijgebleven. In Conegliano bevindt zich ook een van de beroemdste wijnbouwscholen van Italië waar ook geëxperimenteerd wordt met de verbetering van de rassen.

Ook in de vlaktes wordt wijn verbouwd maar het verschil tussen de vlakte en heuvels was altijd het verschil tussen kwantiteit en kwaliteit.

Bij de Piave heeft tijdens WOI een veldslag gewoed tussen de legers van Italië en Oostenrijk-Hongarije. Het plaatsje Nervesa, maar ook de bruggen over de Piave werden hierbij verwoest, en niet meer opgebouwd. Daarom moet de route helaas een stuk over de enige weg tussen Treviso en Conegliano. Aan de overzijde fietst men het gebied van Treviso binnen. Vanuit de bergen stromen vele kleine riviertjes door een heel langzaam hellende vlakte de stad binnen om daar samen te vloeien met de trager stromende Sile.

Treviso is relatief onbekend, maar wel een van de mooiste steden van de Veneto, samen met Padova, Vicenza en Verona. Het is zeker ook een van de rijkste steden van de Veneto. Alleen Venetië zelf staat natuurlijk op een hoger plan. Kenmerkend voor Treviso zijn de vele waterlopen die de stad doorkruisen.

Accommodatie Veneto Friuli

De volgende hotels zijn zogenaamde fietshotels met een goede stalling, eventueel gereedschap en een stevig ontbijt (althans voor zover is opgegeven). De prijzen zijn voor logies ontbijt voor 2pers. Indien men alleen reist betaalt men ongeveer 2/3 van de opgegeven prijs.

Tarvisio

Hotel Nevada
Via Kugy 8
Tel 04282332
€ 90 p2p (hoogseizoen)

Malborghetto Valbruna

Hotel all'Orso
Via Borgo Alto 12
Tel 042860087
€ 50.- p2p

Gemona del Friuli

Hotel Willy
Via Bariglaria 164
Tel 0432 981733
€ 80 p2p

Arba

Hotel Julienne
Via daniele Manin, 65
Tel: 0427 93457
€ 70.- p2p

Maniago

Eurohotel Palace Maniago
Viale della vittoria 3
Tel: 0427 71432
€ 100.- p2p

Montereale Valcellina

Hotel Grizzino
Viale Stazione 26
Tel: 0427 799682
€ 35.- pp

Hotel Borghese
Via Maniana 10
Tel 0427 79371
€ 66.- p2p

Agriturismo Casa del Conte
Via San Martino 76
Tel 0427 754427
€ 70.- p2p

In Aviano vindt men een vijftal hotels

Fiaschetti

5 km ten zuiden van Fiaschetti vindt men *Le Favole Agriturismo*
Via Ronche 92, 33077 Sacile € 85.-

Godega di Sant'Urbano:

Hotel Ristorante Primavera Via Roma 104, € 55.-

Conegliano heeft meer dan vijf hotels maar in de heuvels van het Prosecco gebied vindt je ook een paar leuke agriturismo's. Deze zijn niet goedkoper dan de hotels bij Conegliano, maar wel veel leuker, met uiteraard goede wijn en een prachtig uitzicht. Informeer bij de VVV van Conegliano. Deze zit in het oude centrum.

Tussen Conegliano en Treviso vindt men weinig accommodatie. Er zijn een paar goedkope hotels die zich bevinden langs de drukke hoofdwegen. Er zijn ook twee agriturismo's:

Agriturismo Il Podere del Convento
Via IV Novembre, 16, Villorba
Tel: 0422 920044

Agriturismo La Botteniga,
Via Fontanelle -S.Pelajo
31100 Treviso
tel: 0422307096, mobiel: 3465114529 – 3408995725

Treviso kent meer dan twintig hotels. Overeenkomstig de stad liggen de prijzen hier redelijk hoog (maar lager dan Venetië)

Tussen Treviso en Mestre vindt men nog enkele agriturismo's.

Casale sul Sile:

Agriturismo PORCALOCA
Treviso Vicolo Schiavonia, 22 –
31032 - tel./fax +39 0422 822589
www.agriturismoporcaloca.it - e-mail: info@agriturismoporcaloca.it

San Liberale:

Relais Agriturismo Ormesani
Via Zuccarello
30020 San Liberale di Marcon (Veneto) Venezia, Italia
041 596 9510

aan de route, tussen Dese en Favaro

Locanda al Convento
Via Cà Colombara,41 30030 Favaro (Ve)
Tel: 39 041.5010703

Mestre heeft voldoende hotels en twee campings met goede snelle verbindingen met Venetië:

CAMPING ALBA D'ORO
Via Triestina 214/G, SS14 km 10 - 30173 Mestre (VE)
Tel. +39 0415 415102

VENEZIA CAMPING VILLAGE
Via Orlanda 8/C - 30173 Mestre (VE)
Tel. 0415312828
E-mail: info@veneziavillage.it
www.veneziavillage.it

TRANSPORT TERUG

Het snelst is per vliegtuig van Treviso naar Nederland. Het vliegveld is klein en eenvoudig te bereiken vanaf Treviso stad. Het nadeel is dat de verwerking van bagage beperkt is, zodat je het voorwiel eerst uit je fietst moet halen om hem door de scanner te laten passeren, pas aan de achterzijde van de scanner, als je zelf door de douane bent gegaan, kan je dan het voorwiel er weer in zetten zodat het als een geheel aankomt in Nederland. Lastig. www.transavia.nl

Per trein, kan men kiezen voor de route via de Brenner naar München en dan met de nachttrein terug, of je kiest ervoor om via Udine de trein terug te nemen naar Tarvisio. Dan een stukje afdalen per fiets naar Villach en dan de rechtstreekse trein naar München (wel vooraf reserveren). De laatste mogelijkheid betekent minder overstappen. Vertrek Venetië 10.04 Udine a: 11.53 v. 13.35 Tarvisio Boscoverde a: 15.00. De trein uit Villach vertrekt om 17.16 dus je hebt in principe tijd genoeg om al dalend Villach te bereiken. Voor meer informatie over treinen en reserveringen www.treinreiswinkel.nl

Rechtstreekse fietsbussen gaan er dit jaar niet vanaf Venetië.

Doet men de route omgekeerd dan kan men vanaf Praag ook de CNL terug nemen naar Nederland.